

Dansk landdistriktspolitik i nyere tid

Hanne Tanvig, seniorrådgiver, PhD
Sektion for Landskabsarkitektur og Planlægning

‘Landdistrikter’ igennem tiderne

‘Landdistrikt’ er et nyt begreb i daglig tale i Danmark – kom ind via EU eller landsbybevægelsens oprør over reformer?

Landbrugssamfundet – ‘selvforsynende’, foreningslivet

Senindustrialismen – decentral udvikling – regionale arbejdsmarkeder – landbruget ikke længere hovederhvervet - den decentrale velfærdsstats fremmarch

Nu – globalisering, hypermobilitet, atomisering, markedet og decentral velfærdsstat trækker sig tilbage, at skulle mere selv lokalt?

‘Dansk landdistriktspolitik’?

Det som hedder ‘landdistriktspolitik’, er formuleret nationalt og ført i hel- eller halvoftentligt regi (ikke EU, ikke landbrug, ikke miljø, ikke planlægning)

Udviklet ift. velfærdsstaten, bl.a. afspejlet ved ressort i Indenrigsministeriet i mange år

I en kort periode ressort sammen med by i eget ministerium, Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter. Derefter ressort i Erhvervs- og Vækstministeriet og nu i Erhvervsministeriet

Landdistriktspolitik en lille del af store ministerier med andre politikområder? Skifter karakter ift. de forskellige ressortministerier – ingen selvstændig politik?

Dansk landdistriktspolitik højdepunkter - hvornår

Fx

1991/92: Udvalg nedsættes: forslag til ny økonomisk aktivitet i landdistrikterne. Betænkning 1242.

1993: Handlingsplan for landdistrikterne.
Landdistriktpuljen

1994: Landdistriktsgruppen,
Landdistriktskonferencer (årligt herefter)

Landdistriktsredegørelser (årligt herefter indtil sammenslag med regionalpolitiske redegørelser)

1997: Tværministerielt udvalg - Betænkning 1333 – en række opfordringer, f.eks. konsekvenser af lovgivning

1997: Etablering af Landdistrikternes Fællesråd – aftale med ministeriet/tilsvarende Ø-sammenslutningen

1998: Opfordring til kommunerne: Lokal og kommunal landdistriktspolitik

2001: Etablering af Center for Forskning og Udvikling i Landdistrikter (nu CLF)

Dansk landdistriktspolitik højdepunkter - hvornår

LEADER+, LAG'er

2005: Regeringens rådgivende udvalg for landdistrikter, nu Det rådgivende udvalg på landdistriktsområdet

(Landdistrikts- og regionalpolitisk redegørelse)

2007: Kommunalreform – landdistriktskonsulenter, lokalråd

2011: Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter (Visionsgruppen)

2011: Udvalget for Landdistrikter og Øer

2015: Erhvervs- og Vækstministeriet

2017: Erhvervsministeriet

‘Vækst og udvikling i hele landet’ – bl.a. landbrugspakke, miljø, planlov og statslige arbejdspladser – beskæring af LAG-ordningen

De mange andre spillere – uden for hovedfeltet

Inden 1991:

Ø-Sammenslutningen, Komité for Landsbyer og Landdistrikter (nedlagt), Landsforeningen af Landsbyer (nedlagt), Landsbyerne i Danmark, foreningslivet, landsbyrådene, lokalrådene, ildsjælene

Senere og aktuelt, f.eks.:

LAG's, kommunale fora, lokale landdistriktskonsulenter, landdistriktspolitisk netværk, Landbrug & Fødevarer, konsulentfirmaer og individuelle meningsdannere (sociale medier), medier

Dansk landdistriktspolitik – forskellige retninger

Mange fædre og mødre, mange agendaer og mange forsvindingspunkter. To forskellige perspektiver:

Fokus på lokale levevilkår, livet i landsbyerne, ildsjælene, viden, lokal indflydelse, 'lokal landdistriktspolitik', projekter og puljer.
Udvikling nedefra

Ressort i Erhvervs- og Vækstministeriet gør 'landdistriktspolitik' primært til vækst- og regionalpolitiske *enkeltsager ovenfra*, via fødevaresektoren og provinsbyerne?

Landdistriktspolitik?

Lokal landdistriktsudvikling?

Tid til nyformulering – hvor oppefra-perspektivet bruges til at understøtte og fremme den udvikling, som skal komme nedefra i de lokale samfund (uden for de største byer)?